

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglašaj

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtinica in javne zahvale domači oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inštrator v ulici Molin, liceolo št. 3, naistru.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijske lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijske lista „Edinost“, v Trstu

Aleksej Nikolajevič Haruzin.

Pred kratkim je izšla v Rusiji knjiga »Krestjanin avstrijskoj krajini i ego postrojki«, avtorja gospoda Alekseja Nikolajeviča Haruzina, kronskega sovjetnika v Petrogradu. Nekateri slovenski listi prinesli so o tej knjigi, kakor prvem takem pojavu v Rusiji, jako laskave ocene ter so posebno naglašali natančnost in skrbnost, s katero je g. pisatelj opazoval slovenskega kmeta, njegove skrbi ter njegove stavbe. Jednoglasi se je priznalo, da se še nikjer ni tako pisalo o nas. Da, tako natančnih proučevanj tudi v domači literaturi nimamo. Ker bo gotovo zanimalo marsikoga spoznati tega moža dela in učenja, hočemo podati v naslednjem kratkem opisu njegovega delovanja v Moskvi.

Aleksej Nikolajevič Haruzin je bil rojen leta 1864 iz jedne najstarejših in najplemenitejših rodbin tatarskega pokoljenja, ki sega nazaj do XVI. stoletja. Po vzgoji v domačem krogu je obiskoval gimnazij v Revelu in pozneje vseučilišče v Moskvi, kjer je poslušal naravoslovske predavanja. Doregši doktorat je privatno študiral pravo, v čemer je dosegel tudi doktorsko čast. Njegovo učenje je bilo temeljito in energično; za kar se je odločil, to je moral doseči. Zato pa so tudi njegovo znanje priznavali od vseh strani in častno.

V letih 1887—1888 je preiskoval kirgiško stepe in za tam nabrane zbirke podelila mu je univerza v Moskvi veliko srebrno kolajno.

Gospod Haruzin je sploh izvrsten raziskovalec in opazovalec. O tem pričajo njegova dela, ki z ozirom na natančnost in vestno proučevanje zavzemajo najodličnejše mesto med enakimi deli. Po vsakem znanstvenem potovanju podaja ta duševni velikan svoja opazovanja širšemu občinstvu, v knjigah in manjših brošurah. Svoje misli s potovanja po kirgiški stepi je napisal v knjigi: »Stepnye očerki (stranički iz zapisnoj knjigi) s 13 fototipnymi tablicami M 1886 g.)

V njegovem 24. letu dalo mu njegovo skrbno nabrano gradivo priliko, da je spisal jedno najznamenitejših del. To delo se glasi: »Hirgizy Bukeyevskoj ordy« v dveh debelih zvezkih »t. I. antropologo-etnogičeskij očerk s 18 fototip. tabl. M. 1889 g.« in »t. II. sravnitel'naja antropologija Kirgizsov s 1 hromolitograf.

tabliceju M. 1889 g.« Za to izvrstno delo ga je vseučilišče v Moskvi odlikovalo z zlato kolajno; drugo zlato kolajno podelilo mu je vseučilišče v Petrogradu.

Da bi spopolnil svoje etnografične študije, je že kakor dijak prepotoval s svojim starejšim bratom severovzhod evropske Rusije, nadalje v letu 1883 pokrajine donskih kozakov. Po naročilu moskovskega vseučilišča je potoval l. 1885 v Transkavkazijo do Ararata in do perzijske meje.

Zatem so se začela samostojna potovanja. Vseučilišče v Moskvi ga je poslalo v Krim, na egejsko morje in haličidski polotok v svrhu zoologičnih in antropologičnih študij.

G. Haruzin je za Angležem Forbes-om sploh prvi, ki je preiskoval egejsko morje. Leta 1889 je potoval zopet v Krim po naročilu arheologičnega društva v Moskvi in je s tega potovanja spisal dvoje del: »Drevnije mogily Gurzufa i Guguša na Južnom Beregu Kryma s 4 fotot. tabl. M. 1890 g.« in »Tatary Gurzufa (Kefale metričeskije nabljudenija nad Tatarami Južnago Berega Kryma) s 2 fotot. tabl. M. 1890 g.«

Leta 1891 je po naročilu vseučilišča v Moskvi v etnografično svrhu potoval v Kavkaz.

Kakor nadaljen sad svojega opazovanja n svojih študij v Kirgiški stepi je Haruzin podal Rusom še troje drugih del, in sicer:

»Kurgany Bukeyevskoj stepi M. 1890«, nadalje »Bibliografičeskij ukazatel trudov kasajuščih etnografiji Kirgizov i Kara-Kirgizov s 1734—1891 g. M. 1891 g.« in »Zametki o karte Bukeyevskoj stepi i plane Kamyš-Samarskih ozer Malago Uzenja (s dvumje kartami) M. 1891 g.«

V istem letu je stopil v državno službo v estlandski guberniji ter se je udeležil vseh reform. Kakor človek posebne trudoljubivosti zanimal se je za vsaki pojav v življenju. O dijaškem vprašanju je spisal dvoje razprav: »Po povodu brošury »O studenčeskoi žizni v Derpte« M. 1891 g.« in »K voprosu o korporativnom stroje studentov v Derpte (po povodu anonimnoj brošury — »Dvestaty o studenčeskoi žizni v Derpte) Revel 1893 g.«

Nadalje je v tej svoji službi spisal dve znameniti deli: »K antropologiji naselenija Estlandskoj

gub. Revel 1894 g.« in »Krestljanskoje zemljevladienje v Estlandskoj guberniji t. I. i II. Revel 1895 g.« Za to poslednje delo podelila mu je carska akademija znanosti v Petrogradu zlato kolajno.

Leta 1895. vidimo g. Haruzina v državnem svetu, katero službo opravlja še danes. On zavzema torej jedno najodličnejših mest v uradništvu ter je člen vseh mogočih znanstvenih in učenih društev, tako zemljepisnega, antropologičnega, pravnega, naravoslovnega, arheologičnega in mnogih drugih društev.

Leta 1899. je napravil znanstveno potovanje po Bosni in Hercegovini in napisal znamenito delo: »Bosnija-Gercegovina. Očerki okkupacionnoj provinciji Avstro-Vengriji (s kartoj) S. Peterburg 1901 g.«

Razum teh tukaj navedenih del je ta neumorni učenjak napisal še nešteto drugih del in brošur, ki razmotrivajo agrarna, arheologična, etnografična, zoologična in druga vprašanja. Ravno v sedanjem času priobčuje v glasilu kneza Uhtomskega v »S. Peterburskije Vjedomosti« krasne članke o nas Slovencih, ki se odlikujejo po skoro pedantični natančnosti in skrajni objektivnosti.

To je kratek oris plodonosnega delovanja moža, ki se za nas Slovence toliko zanima, ki naš narod tako natančno proučuje in ki se za nas vse težnje Slovencev tako, kakor dozdaj še nobeden Rus. Mi Slovenci moramo biti temu redkemu možu, ki seznanja s Slovenci širše rusko občinstvo, vedno hvalo dolžni. Divimo se njegovi učenosti in klanjajmo se pred njegovo neumorno trudoljubivostjo in energijo, ki je njemu, še le 38 letnemu možu, podelila tako sijajno socijalno stališče.

Namen teh vrst je, seznaniti Slovence s tem velikanom dela in učenja, s tem odkritosrčnim in uglednim prijateljom naroda slovenskega, z možem, ki ljubi naš narod iskreno.

Vedel tega moramo mu biti hvaležni in če pride zopet na Slovensko, vsprejmemo ga kakor svojega najboljšega prijatelja, kakor svojega plemenitega dobrotnika in podpornika. Druzega mu ne moremo dati v hvalo nego svoje hvaležno srce, in dajmo mu to z veseljem in z odkrito dušo. T. M.

Politični pregled.

V Trstu, 3. junija 1902.

O položaju. Da rabimo zopet priliko o potniku, ki ni bil pripravljen na zapreke na svojem potovanju. Gospod Körber gotovo ni mislil na to, da bi mu v predlogi o davku na vozne listke nastala zapreka, ki mu zaustavi parlamentarni voz, ali vsaj prekriža račune. Ali Čehi so mislili — kakor smo povdarjali že včeraj — resno, ko so izjavili, da se ne čutijo več vezane in da ne privole v razpravo o rečenem načrtu, dokler ne dobe vsaj jamstva, da pride zadoščenje za krivico, ki se jim je storila, oziroma jamstva, da vlada res kaj pozitivnega stori za rešenje jezikovnega vprašanja.

Zastonj se je trudil g. Körber osebno, zastonj so češki velikaši posredovalno posegali vmes, da bi ostalo pri določenem in od g. Körberja zaželenem delavnem vsporodu.

Čehi so ostali trdni. Vspricho te trdne volje so se zbrali včeraj ob 2. uri popoldne načelniki vseh klubov. A vspeh živahni razpravi je bil, da so Čehi dosegli svoj namen. Načelniki so davek na vozne listke, ki je bil prvi na dnevnem redu, umaknili na peto mesto, to pa je toliko, da sedaj ne pride na vrsto. Vled tega odnehanja, oziroma spremembe programa utegnejo Čehi umakniti svoje nujne predloge, da bo mogla zbornica razpravljati zakon o delavskih stanovanjih, predlogo o podonavski paroplovni družbi in nekaj drugih manjših predlog.

P. S. V danes došli nam »Neue Freie Presse« pa čitamo, da se gospod Körber še vedno ni odpovedal nadi, da pridobi Čehi za razpravljanje o načrtu za davek na vozne listke; v tem slučaju bi se morda zbornica poslancev po zasedanju delegacij zopet sestala na razpravo o ravnokar imenovanem načrtu.

Eh, da! Je vse res: Nemci so moč v državi. Ali Čehi, če prav hočejo, so tudi nekaj! In za Čehi je zopet nekaj, a vse skupaj je toliko, da more navstati neprijetno tudi najbolj vztrajno... objektivni vladi. Ekseclenca Körber, ali ni tako?!

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — V včerajnji seji je stavil poslanec Daszynski nujni predlog, v katerem pozivlja ministerskega predsednika, da takoj da pojasnila o dogodkih v Lvovu. (Glej politično vest o izgreduh v Lvovu!) Utemeljuje nujnost svojega predloga je poslanec Daszynski oostro napadal vlado sploh in še posebno ministerskega predsednika dra. Kör-

ona res... ne bi bila žena zanj. Komaj je čakal, da teta zopet spregovori. Bil je nenavadno razburjen in malodušen.

»Kaj praviš na to pismo?« ga je vprašala teta s sigurnim glasom. »O tem pohujšanju se je že govorilo, no, jaz vendar nisem prav veroval. Ali sedaj, ko sem dobila to pismo, verujem vse. To piše generaličina mati, moja dobra prijateljica še iz mladosti. Ona se boji za svojo hčer, katero grozi Melita upropastiti.

»Strašno, ako je res!« je rekel Alfred z glasom, ki je izdajal bôl in razaljen ponos.

»Vse je res, kar mi piše v pismu!« se je razjezila baronica. »Melita je koketka najnevarnejše vrste; ona ni žena za-tec.

»Dovolite, teta, da premišlujem dan, dva... in potem povem svoj sklep«, je prosil Alfred ponižno.

»Da, da, zberi se in hladno premisli vse!« mu je odgovorila baronica. »Jaz sem uverjena, da se moj nečak reši na pravo stran.

(Pride še.)

PODLISTEK.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

II.

Čim več je baronica mislila o zakonu Alfredovem z Ljubico, tim več jej je ugajala ta misel. Po njenej smrti ostane ves imetek njima dvema, katera je itak že odločila kakor dediča. Alfred dobi njenoimetje, posestvo Borkovec in veleposest Winterdorf na Koroskem; kar je bilo imetje pokojnega barona. To imetje je imelo za Alfreda tem večjo ceno, ker je bilo rojstno selo rodovine barona Winterja. Baron Alfred je čisto mislil na to, kako lepo bi bilo, da bi dobil on to imetje. Kako bi je on čuval in pazil nanje kakor na oko v glavi! Ali brez tete, katera je po smrti svojega moža podedovala tudi to imetje, ni se mogla nikdar izpolniti ta tajna, vroča želja. Ko ga je nedavno baronica poklicala, da bi govorila z njim na štiri oči o

jako važnej reči, in ko je izvedel osnovo iz njenih ust o ženitvi z Ljubico, je bil mladenič tako razburjen in zmeden, da ni mogel spregovoriti niti besedice. Na enej strani se mu je smehljala sreča, ki mu je ponujala njegovo dedovino, po katerej je toliko vzdihoval, — na drugej strani bil je stala Melita s svojimi čari, ki so si ga osvojili v tem kratkem času, odkar je bil pri teti na Borkovcu. Zaljubljen se je strastno v duhovito in lepo komteso, a ko se je uveril, da je tudi ona naklonjena njemu, se je odločil, da bo govoril s svojo teto radi njiu ženitve.

Ali do tega ni prišlo. Teta ga je pretekla s svojo ponudbo, o katerej je menila, da jo mladenič pogradi z obema rokama. Ne malo se je torej začudila, videča, da jej nečak molči s povešeno glavo, kakor da mu njena osnova ne ugaja.

»Kaj ti je?« ga je vprašala z ostrim glasom. »Zakaj ti ni prav, kar ti priporočam?... Si se-li morda že zaročil s katero drugo?«

»Nisem, ali jaz ljubim«, je odgovoril zmeden mladi baron.

»Koga?... Melito?« je vprašala naglo dalje baronica, katera je mogla opaziti iz be-

sed in vedenja svojega nečaka, da ga komteso živo zanima.

»Da, Melito«, je priznal on tiho.

Baronici se je obraz stemnil.

»S to tvojo simpatijo«, je rekla ona strogo, »ne bo nič. Melita bi bila tvoja ne-sreča in propast...«

Alfred je pogledal teto z žalostnim pogledom. Ni veroval njenim besedam in bolelo ga je, da ona tako govori o deklici, ki se m je omilila.

»Ti mi ne veruješ; vidim ti na obrazu, ali jaz te prepričam takoj!« Baronica je vstala, pristopila k staromodnemu secretairu iz mahagonnega lesa ter je izvlekla iz njega pismo, katero je nudila Alfredu.

»Čitaj to!«

Alfred je vzel list in ga začel čitati. Čim dalje je čital, tem bledejši je bil njegov obraz, a roki sti se mu začeli tresti. Ta list je pisala baronici mati one generalice, ki je bila žila v Benetke, da bi rešila svojega moža iz mreže, v katero ga je Melita umno vlovila.

Poražen in nem je Alfred vrnil list baronici. Ta list je težko obsojal Melito; pa, ako je vse resnica, kar stoji v njem, tedaj

berja ter gališkega namestnika. Povdarjal je, da so se štrajkovci uzorno vedli. Govornik je menil, da bi se moralo slednjič vendar nehati z uporabljanjem pušk in bajonetov v razganjanje množice. Daszynski je zatrdil, da se njegova stranka ne bo dajala slepiti z lepimi besedami.

Ministerski predsednik dr. Körber je izjavil, da je njemu o dogodkih v Lvovu znano le toliko, kolikor je obseženo v časniških brzojavkah. Rekel je, da so napadi na vojaštvo, predno so znane podrobnosti, pre-nagljeni. On da obžaluje, da je prišlo do tega, vlada pa da mora skrbeti za spoštovanje zakonov. Obljubil je, da zbornici takoj sporoči podrobnosti, čim jih izve.

Posl. Fresl se je spominjal dogodkov v Viškovu in Trstu ter je dejal, da država, ki se vzdržuje le s pomočjo uporabljanja pušk in bajonetov proti svojim podanikom, ni vredna, da obstoji. Govornik je zahteval, da se krivci kaznujejo ter da se odredi vse potrebno v preprečevanje ponavljanja takih dogodkov.

Predsednik je naznanil, da je predlagatelj spremenil svoj nujni predlog v toliko, da zahteva, naj vlada brez odloga da pojasni o dogodkih v Lvovu. Ko je govoril še enkrat posl. Daszynski in obžaloval, da ministerski predsednik ni nikoli obveščen o sličnih dogodkih, je zbornica vsprejela nujnost in meritum predloga.

Zbornica je zapričela na to razpravo o zakonskem načrtu glede olajšav za zgradbe delavskih hiš. Nadaljevanje razprave se je odložilo za prihodnjo sejo.

Ministerski predsednik je predložil poročilo kvotne deputacije, finančni minister pa zakonski načrt glede določitve kvote.

Izgredi v Lvovu. Včeraj so štrajkujoči zidari uprizorili po mestu velik demonstrativen obhod. Policija je hotela demonstracijo preprečiti ter je skušala množico razgnati. Demonstranti pa se niso pokorili poveljem policijskih organov ter so nadalje prepevali in vpili. Da si demonstrantje niso dejanski napali redarjev, pozvala je policija vojaštvo na pomoč. Ko so demonstranti to zapazili, so še silneje vpili proti vojaštvu, proti kateremu je priletelo tudi nekaj kamenja. Demonstranti so obkolili in nabili nekega policijskega komisarja, ki je posebno brutalno nastopal. Ker se je dozdevalo, da ne zadostuje samo jedna stotnja pešcev, ki je prišla prva na pomoč policiji, pozvali so še jeden eskadron huzarjev. Tudi dohod teh je množica vsprejela z vpitjem in živžanjem. Jeden huzarjev je, zadet od kamna, padel s konja na tla. Huzarji so na to množico razgnali: demonstranti pa so se pozneje na drugem mestu zopet združili. Nekaj prodajalnic je bilo oplenjenih. Izgredniki so poskušali napraviti barikade. Ko so nekoliko po 11. uri zopet prišli vojaki, so jih demonstranti napali s kamenjem. Vojaki so na to rabili orožje, bajonete in sablje, in so ranili več demonstrantov. Ko so demonstranti kljub temu še nadalje kamenjali vojaštvo, je isto na to dvakrat izstrelilo na množico. Vseh ranjenih je kakih 50, med temi nekaj težko ranjenih; do sinoči je 5 ranjencev umrlo.

Rusi o Slovanih. Petrograjsko »Novoje Vremja«, ki večkrat služi kakor organ ruskega ministerstva za vnanje stvari, donša veledokumenti članek, v katerem povdarja, da izven mej Rusije živi 40 milijonov Slovanov. Ta članek je spisal neki ruski častnik pod utisom razgovorov, ki so jih imeli ruski častniki z francoskimi gosti povodom obiska v Petrogradu.

Članek pripoveduje, kako da v vojnih krogih Nemčije prevladuje mnenje, da bo Nemčija imela čim dalje manje nade do srečnega vspeha vojne z Rusijo, in zato da bi bilo bolje, da se vojna zaneti čim prej. Izlasti nemški strateg Waldersee da je sovražno razpoložen proti Rusiji. Vroča želja istega da je, da bi se Rusija zaplela v vojno z Anglijo. A Rusija da mora bi pripravljena tudi na vojno z Japonsko. Položaj Rusije da je torej jako resen. Od kar ima Rusija vezane roke na datjem Vztoku, je nje položaj nasproti Nemčiji postal neugodnejši. Pred je mogla v zvezi z Francijo in računaje na pomoč vsega Slovanstva predstavljati impozantno, strašno moč. Te moči so se Nemci bali. Sedaj pa — po mnenju pisčevca — bi se Rusija, napadena po silah japonsko-angleške zveze, podprte od denarja židovske internacijonale in morda tudi Zjedinjenih držav, težko upirala tudi Nemcem in preprečala uresničenje pangermanske ideje.

Z ozirom na ta članek v »Vremenu«

je tem simptomatičnejši spis, ki ga donša kneza Uhtomakega »Peterburgskija Vedomosti«. »O zadačah naših slavjanskih društev«. Iz tega spisa posnemljemo:

Mi smo Slovani; ali slovanstvo in vse, kar je slovansko, nas zanima jako malo, ali bolje rečeno: nas ne zanima prav nič. Mi se rogamo Francozom in njihovemu neznanju o vsem, kar se tiče ruskega življenja, a mi jih sami nadkriljujemo v omejenosti svojega znanja o slovanskih stvarih, da si se ne odrekamo ulogi pokrovitelja in predvodnika Slovanstva. Odkrito se more reči, da od 1000 ljudij, ki so dovršili gimnazijo, komaj jeden razlikuje prebivalca Slavonije od Slovencea, ali Slovence od Slovaka. Mnogi odlični slovanski pisatelji so za Ruse »terra incognita«.

Pisatelj predlaga torej, da bi slovanska društva v Rusiji imela pred očmi te-le naloge:

Slovanska društva se nimajo baviti z ustvarjanjem držav in s prekrajanjem evropske karte. Treba, da služijo prosveti in duševnim interesom Slovanstva.

Slovanska društva v Rusiji ne smejo iztikati verskega vprašanja in ne posvečati svoje pažnje samo pravoslavnim Slovanom. Znaten del Slovanov sestavljajo katoliki in luterani. Slovanska društva nimajo verske misije. Gaj je primerno priporočal Slovanom: »Naj pripadamo kateri-koli veri, vsi se moramo držati Jezusovega nauka o bratski ljubavi.«

Izogibati se treba slovanskega narodnega šovinizma. Šovinizma smo se naučili od Nemcev in posnemamo njihovega Bismarcka. O tem pričajo idejali, ki se izključujejo med seboj: o Veliki Srbiji, o Veliki Hrvatski in Veliki Bolgarski. Slovani posnemajo nemški nacionalizem in se ljuto koljejo med seboj, pozabljaajoči na besede Kollarjeve: Vaikdar, kadar praviš, da si Slovan, naj se v tebi odzove človek!«

Ves članek je poln resnih in zrelih misli o pravih nalogah slovanskih društev, da slovanska solidarnost ne ostane samo ideal, ampak da se pokaže na delu in v živih dejanjih.

Anglo-burski mir. Po tolikih nasprotujočih si vesteh je slednjič vendar došla vest o sklepu miru v vojni v južni Afriki. Ali neprijetno iznenadeni smo bili, ko smo prečitali pogoje, pod katerimi so se Buri udali Angležem in priznati moramo, da so se Buri — sodé po teh pogojih — skoraj brez-pogojno udali Angležem na milost in nemilost.

Res žalosten konec borbe, katero so Buri skoraj tri leta z nenavadno hrabrostjo bili proti roparski angleški vojski. Posebno po poslednjih burskih vseh na bojišču bilo je pričakovati, da ta krvava vojna za Bure nekoliko ugodnejše izpade.

Najvažnejša točka med pogoji je ona, ki govori o avtonomiji in ki se glasi tako-le:

»Vojaška uprava se čim prej nadomesti s civilno upravo; in kakor hitro bodo razmere dopuščale, uvedejo se reprezentativne institucije, ki bodo pripravljale deželo na samoupravo.«

Buri so se odpovedali samostojnosti ter pripoznali angleškega kralja Edvarda svojim zakonitim vladarjem, zato pa jim Angleži pripisnavajo osebno svobodo in privatno posest.

To je pač najmanje, kar se more v sedanjem času pripoznati nasprotniku, ki se je podal. Dalje ne bodo tirali Burov niti pred vojaške, niti pred civilne sodnije. No tudi radi take »velikodušnosti« ne moremo prepevati slave pohlepni Angležem, ker bilo bi vendar v sramoto ne samo Angliji, temveč vsej sedanjí civilizirani dobi, ako bi se ljudi, ki so se borili le za ohranitev svoje svobode, potem ko so izgubili isto, še streljalo in morilo. O amnistiji ustašev ni v mirovnem dokumentu niti govora, torej so isti popolnoma izročeni Angležem na milost in nemilost. Angleška vlada pa se je obvezala, da bo Burom pomagala zopet sezidati po vojni uničene farme ter ne zahteva od Burom nikake vojne odškodnine. To zveni ravno tako, kakor da bi razbojnik, ki je potovalec v gozdu popolnoma oropal, istemu potem velikodušno zatrdil, da za svoj »trud« ne zahteva nikake odškodnine. S čim naj bi Buri plačevali vojno odškodnino, ko so jim Angleži vse uničili in opustošili vso deželo?!

Tako je torej končala ta najkrvičnejša roparska vojna, krivičnejša od vseh, kar jih pozna novejša zgodovina. A brzojavke iz

Londona nam še pripovedujejo na široko in dolgo, kako se tamošnje prebivalstvo kar topi od blaženosti in radosti, da se je v južni Afriki sklenil tak mir, mesto da bi se vsa Anglija sramovala radi tega svojega grdega čina, ki je Angleže za vedno omadeževal pred vsem civiliziranim svetom.

Tudi vprašanje o uvedanju avtonomije so si Angleži pridržali popolnoma sebi in uvedejo isto tako, kakor bo njim po volji in kadar jim bo prav, ali pa sploh nikoli, ker v zgoraj citirani tozadevni točki je rečeno, da se, kadar bodo razmere dopuščale, uvedejo le reprezentativne institucije, ki bodo še le pripravljale teren za avtonomijo. S tem je rečeno, da bo Angležem dano na voljo zatezati stvar, kakor jim bo bolj ugajalo. Tudi kar se tiče nizozemskega jezika, so koncesije Angležev minimalne. Dovolili so pouk istega v šolah, pred sodnijo pa bo raba tega jezika dovoljena le tedaj, ko bo to potrebno. Ta klavzula je tudi tako elastična, da se jo daje, kakor je ravno nam predobro znano, natezati in stiskati kolikor se hoče.

Tudi Krüger in dr. Leyds bila sta popolnoma presenečena po mirovni vesteh, ki so došle iz južne Afrike in dozdevale so se jima skoraj neverjetne. — Govori se celó, da bo Krüger protestiral proti sklepu miru.

Sedaj pa pomislimo nekoliko, iz kakih vzrokov se je začela ta žalostna in še žalostnejše končana vojna. Ste-li morda burski republik v čem razžalili Anglijo, ste-li morda kršili njena prava, se hoteli polastiti njenega ozemlja? Ne, vsega tega ni bilo, marveč Anglija je bila pohlepna po bogatih zlatih rudnikih in je umetno izzvala vojno, da se palasti obeh burskih republik. Države se običajno vsaj poslužujejo preveze širjenja kulture, kadar uprizarjajo roparske vojne, a Anglija se ne more opravičevati niti na ta način, ker Buri so tako civilizirani in so pred vojno živeli v takem blagostanju, da pač niso čisto nič potrebovali kakih angleških »kulturo in« blaginjonoscev.

Angleži se pa sedaj vsele na vspehu te roparske vojne, ki je bila zapričeta iz najgrših motivov in se je od angleške strani vodila na najnehumannejši način. Človekoljubje, pravica in civilizacija, zakrite si obraz, a ne toliko radi Anglije, kolikor radi vsega ostalega sveta, ki ni niti z mazincem zganil, da bi narod, ki je po herojski branil svojo svobodo, branil pred roparskim napadom.

Tržaške vesti.

Osebna vest. Gospod dr. Vladimir Ravnihar iz Ljubljane je položil danes na tukajšnjem višem dež. sodišču odvetniški izpit z dobrim vspehom. Čestitamo!

Pogreb gospe Natalije Truden je bil dostojen družine, katere člen je bila pokojnica. Točno ob 9. uri je blagoslovil krsto veleč. g. župnik barkovljanski Kjuder. Krsto so položili v mrtvaški voz, v katerega so bili vpreženi 4 črni vranci. Temu vozu je sledil drug voz, poln vencev, kar je zabeležena vredno tembolj, ko je rodbina prosila, naj se dopušljanje vencev opusti. Trakovi vencev so imeli napise onih, ki so jih poklonili v zadnji pozdrav spoštovani pokojnici. Mej venci je zabeležiti posebno nastopne:

»Svoji nepozabni soprog — Žaluoči soprog«. »Predragi materi — Ante, Mici«. »Preljubi materi — Žaluoča Linčič«. »Našoj nezaboravnoj — Darinka — Ante«. »Aleksander — Lili, Ada«, venec uradnikov tvrde in venec družine Seemann in Mossanti.

Krsti je sledilo na pokopališču pri sv. Ani 26 kočij. Po dovršenih molitvah v kapeli pokopališča so položili zemske ostanke blage pokojnice v rodbinsko grobnico. O tem se je vsem navzočim črtala globoka žalost na obrazih in marsikatera gorka solza je rosila lica v dokaz, koliko ljubezni in spoštovanja je uživala pokojnica. — Osobito pretresljiv prizor je bil, ko sta sinova sporočala v slovo zadnje pozdrave in sta pošiljala poljube za krsto, ki je zakrivala njo, ki jima je bila toli skrbna, toli ljubeča — uzorna mati!

Blagor njemu, ki zapušča, preselivši se v večnost, toliko ljubezni in toliko spoštovanja. Blagor njej torej, ki so jo položili danes k večnemu počitku, saj spomin nje ostane blagoslovljen med vsemi njimi, ki so jo poznali! P. v. m.!

Naš odgovor. Par dni po shodu v Dekanih — o katerem smo poročali obširno — je prinesel »Piccolo« dopis iz Kopr, poln izmišljotine in laži. (Tu trčala mimogredé posebné povdariti pomembno dejstvo, ki govori

tako glasno in toliko, kolikor ne morejo izvesti ljudje v Dekani — utajiti, dejstvo namreč, da jim v Kopru sedé zaupniki, katerim je »Piccolo« glasilo!) »Piccolo« laže, da je »tabor« na »dobre kmete« (buoni villiei) uplival tako fenomenalno, da so gospoda Šiškočiča, gosp. dež. posl. in dekana Kompareta in odposlanca političnega društva kamenjali ter da se je ta družba komaj rešila hitrim begom v svojih kočijah.

Tako se je glasilo sporočilo, ki so je zaupniki izvestnih »narodnjakov« dekanskih poslali v »Piccolo«. Nam se ni zdelo vredno odgovarjati na to falotarijo. Izlasti pa, ker so nas naprosili tudi poštenjaki dekanski, naj prezremo to, ker se vrše ravno kar obč. volitve in želé, da bi se duhovi ne razburjali brez potrebe.

Ker pa nam neprestano prihajajo vprašanja — in vmes je tudi zbadljivih —, da-li je kaj resnice na »Piccolovem« sporočilu, evo nekoliko našega odgovora rokovnjaču, ki je pisal v »Piccolo«, oziroma njegovim informatorjem v Dekanih.

Naj pribijemo tu suha dejstva. Po shodu, ki se je vršil v konsumnem društvu in se je izvršil ob uzornem redu in naravnost impozantno, je gori označena družba odšla v gostilno gospoda Picige. Tu sem je došlo tudi mnogo posestnikov, ki so g. dež. poslance najpristréneje pozdravljali. Po 7. uri zvečer, torej ob belem dnevu, sta se odposlanca pol. društva »Edinost«, gg. Maks Cotič in Fran Kravos, odpeljala proti Trstu, a prisel je k njima tudi g. posl. Kompare, katerega so zbrani Dekanci pozdravljali navdušenimi živio-klici. Tako je bilo kamenje, ki je je prejemal g. Kompare.

V »Piccolu« omenjeni g. Šiškočič iz Črnikala in družba pa so še ostali v Dekanih do kake 9. ure. Tu pa se je zgodilo pred odhodom, da sta dva, Dekaneem menda že znana rokovnjača — orodje koperskih rokovnjačev — zavratno zalučala par kamenjev v družbo g. Šiškočiča in sta enega mej družbo tudi zadela v glavo! Navzoči Dekanci so bili skrajno ogorčeni radi tega lopovstva in so potem — kakih 50 njih — spremljali gospoda Šiškočiča in družbo ven iz vasi.

Dejstva so torej: Proti laži »Piccolovi«, kakor da je bila zvečer »kamenjana« vsa naša družba, stoji dejstvo, da se je družba ločila že o belem dnevu in da so se gostje vozili v različnih smereh: eni — dve uri prej — proti Trstu, drugi — dve uri pozneje — proti Črnikalu!

Proti laži »Piccolo«, kakor da so »i buoni villiei« kamenjali družbo, stoji dejstvo, da sta le dva rokovnjača vrgla par kamenov in sicer zavratno, prav po slavnih izgledih slavnih junakov v kraljestvu italijanskem....! In stoji še nadalje dejstvo, da so bili »Piccolovi« »i buoni villiei« ogorčeni radi tega dogodka in so v velikem številu skrbeli, da se ni mogel več dogoditi takov zavratni, lopovski napad.

Evo nam farizejstvo laških signorov!! To so tisti signori, ki našemu ljudstvu vedno očitajo, da mu je kamen »arma nazionale«. Iz hvale, ki jo poje »Piccolo« onima, ki sta na zavraten način zalučala kamen v mirno družbo, pa mora biti sedaj jasno svetu, čegavo narodno orožje je kamen, in je jasno, da, če je kje naše ljudstvo tako podivjalo, da meče kamen, so mu le laški izgledi, pouki, priporočila in hvale pritisnili kamen v roke.

»Piccolo« pravi, da sti v Dekanih dve stranki: stranka »zmernih« in stranka »radikalnih«. Prva je seveda ona, ki hodi k Bennatiju po — lepe nauke, druga pa je ona, katero vodi g. Kompare! No, mi bi rekli, da ravno po dejstvu, da stranko »zmernih« jevalje en »Piccolo« v svoje varstvo, ne more biti nikdo več v dvomu, kako krvavo opravičen je tisti »radikalizem« poštenih domačinov, ki noče, da bi se »zmernost« v občini dekanski kazala v tem, da bi uprava občine »lužila« — koperskim signorom in njihovim namenom, sovražnim našemu narodu v narodnem, političnem, kulturnem in gospodarskem oziru! V označenje »zmernosti« na eni in »radikalizma« na drugi strani naj služi dejstvo, da se prva na agitaciji ob občinskih volitvah daje voditi od denarja, drugi pa od poštenega prepričanja!

Še eno besedo izvestnim voditeljem stranke »zmernih« v Dekanih.

Stvari postajajo jasne. In kjer so stvari jasne, so tudi lahki računi. Vi delate se aredstvi, ki jih dobivate iz Kopr. Dejstvo, da je o gornjem rokovnjaštvu prvi sporočil

»Piccolo«, govori razločno o vaših zvezah. Signorom v Kopru ste dali Vi to sporočiti. In preko teh signorov je »Piccolo« postal tudi Vaše glasilo. Po Vašem sodelovanju je mogel židovski smrad osramotiti slovenskega deželnega poslanca! Stvari postajajo jasne. A naša stranka bo znala izvajati konsekvence po načelu: kdor ni z nami, je proti nam!! In čim več privržencev si boš Vi znali pridobivati s koperskimi pripomočki, tem intenzivnejše bomo mi občutili svojo narodno dolžnost, da se borimo proti onim, ki bi hoteli naš narod posurovljati po kalabreških izgledih, ga ščuvati proti lastnim bratom in ga politično in naravno korumpirati!!

Govorili smo odkrito, kajti, kjer gre za take interese, bi bil molk — greh!

Gospa Zolija Borštnik Zvonarjeva, ta nekdanja znamenita umetnica slovenskega odra v Ljubljani, je sprejela engagement na Nemško za 400 mark mesečne plače, ki se še poviša, ko se nauči popolnoma nemščine. Umetnica se uči marljivo nemških ulog pri profesorju Strakošu ter nastopi svoj engagement meseca septembra. Tako čitamo v Slovencu.

Pozor! Od raznih strani se nam poroča, da izvestni šarlatani begajo naše ljudstvo po mestu in v predmestjih z raznimi zlobnimi izmišljotinami.

Onim, ki so že vdobili dekrete o podeljeni jim domovinski pravici, pravijo, da ti dekreti ne veljajo, ako se jih ne da podpisati magistratnim uradnikom! Druge učijo, naj gredo na magistrat, ali v ubožnico (Istituto) zahtevati kako miloščino — da se prepričajo, je-li dotični dekret veljaven!

Mi opozarjamo vse naše ljudstvo, naj se ne da varati in naj pokaže vrata takim agentom.

Dogodilo se je par slučajev, da so ljudje res ubogali in šli iskat miloščino; miloščine niso dobili, pač pa so jim odvzeli dotične dekrete, o čemer bo še govora.

Pozor torej! Ako kdo česa ne ve, naj povpraša pri poznanih ljudeh — dekreta pa naj nikdo ne nosi nikamor. Osobito pa naj ga ne daje iz rok, ker v sedanjih dobi — poštenja je vse mogoče!

V pojasnilo. Naprošeni smo, da o notici, priobčeni v večerjšnji številki pod naslovom »Oh te šole«, objavimo sledeče pojasnilo:

Trditve dopisnika, da učenci, ki pohajajo e. kr. pripravnico, izgubljajo po jedno oziroma dve leti in da so radi tega zapostavljeni za nadarjenimi nemškimi in laškimi učenci, ne odgovarja resnici.

V e. kr. pripravnico se vsprejemajo najprvo učenci, ki so dovršili tretji razred kake javne ljudske šole, a pozneje tudi nekateri iz četrtega razreda. To je razvidno tudi iz naznanila, ki je vsako leto pričetkom šole objavljeno v »Edinosti«.

Na ta način otrok gotovo ne izgubi ničesar, ako iz 3. razreda prestopa v pripravnico in pozneje na srednjo šolo, temveč ima isto prednost kakor laški in nemški učenci, ki prestopajo iz 4. razreda na srednje šole. Tako je tudi letos na e. kr. pripravnici večina učencev iz 3. razreda, izmed katerih jih večje število prestopi na tukajšnje srednje šole. Toliko v pojasnilo.

In zopet šole! Ni ga zavednega Slovenca v Trstu, ki bi dal svojega otroka v laške šole. In zakaj ne? Ker vidi le preveč kričečih slučajev, da so dandanes sinovi slovenskih staršev, ki so hodili v laške šole, naši najhujši nasprotniki. Ko je bila še v Rojano slovenska čitalnica, bil je za predsednika navdušen Slovenec. Primoran pa je bil dati svoje otroke v laške šole in danes vidimo iste povsod tam, kjer treba sekati rane nam Slovencem. V Dalmaciji je bil oče nekak vodja Hrvatov, v družini nisi čul laške besede. Premiščen je bil v Trst, otroci so morali v laške šole. In kmalu je prišlo sila žalostno: ako se je držal oče govoriti v Trstu se sinovi v materinem jeziku, zavračali so navdušenega Hrvata — lastni otroci z opazko v laškem jeziku: »Ne govorite nam tistega barbarskega jezika!« Takih in enakih pretresljivih slučajev je na tisoče.

Žalostno, da, prežalostno dejstvo je to, da je v Trstu nešteto slučajev, ko so roditelji še Slovenci, otroci pa so že skoraj vsi Lah! In to edino le radi tega, ker nimamo slovenskih šol. Ali ne boli to? Ne peče-li to, ko človek premišlja o usodi slovenskih otrok v Trstu? Kakor malo otroče ti morda šegovori sladki materini jezik, ali čim bolj rase,

tembolj se odtujaše roditeljem, materinemu jeziku in svojemu narodu.

Ko pa bomo imeli v Trstu zadostno število potrebnih šol, bo vse drugače v tem pogledu. Ako bo hotel otrok študirati, mu ne bo trebalo radi tega potujčiti se, temveč ostane zvest naroda, sin iz katerega je izišel.

In da pridemo v Trstu do slovenskih šol, o tem smo prepričani popolnoma, ker mi, kadar zahtevamo šole, ne zahtevamo čisto nič drugega, nego da se nam da naša pravica. Nemci nam res silijo nemške šole in Lahilške, ker nam hočejo potujčiti naše otroke. Proti tej krivici se borimo mi in zmagati mora naša pravica!

Le vsi nevstrašeno na delo, le vsi nevstrašeno v boj za naše pravice! In čim več nas bo in čim glasneje bomo zahtevali, kar nam gre po zakonu, tim prej pridemo do zmage, toliko prej zavzamemo v Trstu tisto pozicijo, ki bo primerna našemu številu.

Pazite! Kogar je doletela nesreča, da je moral sam ali kdo njegovih otrok v tukajšnji bolnišnici, priporočamo mu, naj skrbí, ako le mogoče, da sam plača bolniške stroške. Osobito oni, ki so že vprašali domovinsko pravico in oni, ki hočejo še vprašati, morajo skrbeti, da — ako le mogoče — poravnajo bolniške stroške sami, ker tržaški magistrat pazi na vse take nesrečnike, kakor jastreba na obstreljeno ptico!

Res je sicer, da končno mora zmagati pravica, ali tržaškemu magistratu je za to, da zavlačuje stvar in v tem vspeva popolnoma!

Ne pačite nam naših imen. Pišejo nam: V cerkvi pri sv. Antonu novem si g. Pacor, ta znani in dobri prijatelj Slovencev, dovoljuje pačiti slovenska imena, kar je storil tudi pred par dnevi!

Stranka je opazila, da je ta gospod zapisal laški »e« mesto slovenskega »k«; in ker je odločno zahtevala, naj se popačeno popravi, je gospod Pahor rekel: Vaš stari oče se je prav gotovo pisal z »e«!

Stranka je Pacorja postavila na laž in gospod je na to tudi popravil dotično popačeno ime!

Je-li cerkev oni kraj, kjer se ima kvartiti poštena slovenska imena? Ali ne bi moral biti ta kraj marveč — kraj pravice in resnice?!

»Dobra Slovenka« nam piše: Ko se je procesija sv. Rešnjega Telesa pomikala po Velikem trgu in so ravno prepevale naše Slovenke, je menil neka šema po laški: »Same pevajo, same razumejo«. Neka Slovenka, ki je čula to, pa ga je zavrnila: »Pevajo in one umevajo, kar pevajo. Vi pa ne. To je res. Vi govorite samo en jezik in če bi pozabili tega, bi morali lajati. Mi vsi pa govorimo po dva ali tri jezike!«

Mož je obmolknil, kakor da ga je zadel curek mrzle vode. Obrnil se je in odšel molčec.

Štrajki. Včeraj zjutraj je policijski ravnatelj vit. Busich pozval k sebi zastopnike zidarskih delavcev in delodajalcev ter jim priporočal, da sestavijo skupen odbor, ki bo sestajal iz delavskih in delodajalskih odposlancev, ki bodo imeli polnomoč za pogajanja v imenu vseh drugih. Delavski odposlanci so se izjavili, da oni imajo že tako polnomoč, odposlanci delodajalcev pa so rekli, da morajo o tej stvari povprašati poprej svoje kolege. Štrajk nadaljuje.

Včeraj so stopili v štrajk tudi razkladalec oglja, ki so na delu pri parnikih. Dandanes so imeli ti delavci, katerih je kakih 200, po 5 kron dneve na dan ter 50 stotink za vsako izredno uro. Pred kratkim so razkladalec predložili podjetnikom spomenico, v kateri so zahtevali 6 kron dneve za delo po dnevu in 7 kron za delo po noči. Za delo ob nedeljah so zahtevali 4 krone do poludne, 6 kron do 3. ure popoldne in jedno krono za vsako naslednjo uro. Ker na te svoje zahteve niso dobili nikakega odgovora, stopili so v štrajk.

P. S. Danes opoldne je bilo pogajanje na policiji, a ravnokar smo dobili sporočilo, da ni prišlo do sporazumljenja, ker obe strani vstrajata na svojem stališču.

Samomor. Včeraj zjutraj našlo se je v morju blizu Miramara mrtvo truplo neke neznanke, kakih 17—18 let stare deklce. Truplo so prepeljali v kapelo barkovljanskega pokopališča.

Dražbe premičnin. V sredo dne 4. jun. ob 10. uri popoldne se bodo valele dražbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za otilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Barriera vecchia 15, hišna oprava; ul. Beccherie 4, klop za prodajanje in tehnica;

ulica Scuole Nove 19 in ulica Ponziano 10, hišna oprava; Škorklja 195, poloba; ulica delle Poste vecchie 2, železna blagajna in pisarniški predmeti; ulica dell Istituto 5a, hišna oprava; ulica Cassa di Risparmio 2, hišna oprava; ulica Forui 1, 3 ogledala; ul. Zovenzoni 2, mizarska oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo in ob 7. uri zjutraj 22° 8 ob 2. uri popoldne 25° 0 — C. — Tiskomer ob 7. uri zjutraj 764.4 — Danes plima ob 8.31 predp. in ob 7.16 pop.; osea ob 2.02 predpoludne in ob 1.25 popoldne.

Društvene vesti.

V spomin pok. Natalije Truden darovala je družina Truden-Bogdanović tržaški ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija 400 K.

Odbor čitalnice pri sv. Jakobu so zahvaljuje tem potom najpriščneje slavnim društvom, ozir. pevskim zborom: »Bratovščini sv. Cirila in Metodija«, »Koluc«, »Zvezi tržaške slovenske mladine« in »Slavi« za udeležbo na veselici dne 25. maja ter vsem p. n. gospodom, ki so preplačali ustopnino. (Izkaz darovalcev je v našem uredništvu, a danes ga nismo mogli priobčiti, ker smo v zadregi s prostorom. Op. ured.).

Za izlet v Ribenberg se »Sokoli« in »Kolaši«, kakor tudi mnogo zasebnih udeležencev prav pridno pripravljajo. Izlet bo veličasten. Osobito pa bo lepo v jutranjih urah gledati lepi panorami s proseške ceste na našo morsk planjavo.

Tud Kras je sedaj že lep, ker ni več tako gol kakor je bil pred leti. Vipavska dolina pa nudi veličasten razgled.

Onim, ki je niso še videli, ne bo žal za čas in mali trošek!

Ker se govori, da je »Delavsko« podporno društvo opustilo misel na ta izlet, izjavljamo, da to društvo ni sploh namerala izleteti v Vipavo. Udeleži pa se »Tržaško« podporno in bralno društvo« po deputaciji.

Zavodu sv. Nikolaja v Trstu so darovali: Gospa Katarina Štoka v spomin pokojne matere 10 K, g. Ivan Pogorelec 10 K, g. a Ivanka Rolč 1 K; kakor ustanovnica je pristopila občina Sodražica na Notranjskem z doneskom 50 K. Srčna zahvala vsem!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Iz Nabrežine** nam pišejo: Više oblasti še vedno ne uvidevajo, da so nam tuji, našim deželnim jezikom nevedši uradniki samo v preglavico. Z druge strani pa so tudi taki uradniki v naših krajih pravi trpini, kajti s svojim nemškim jezikom si ne morejo pomagati, ker ga naši ljudje ne umejo.

Tržaško finančno vodstvo je poslalo semkaj namesto nam vsem toli priljubljenega e. kr. finančnega respicijenta, gospoda Stiplovška — sedaj v Trstu —, moža, nezmožnega našega jezika.

Kako bo neki ta mož zamogel v čisto slovenskih krajih svojo službo opravljati se strankam, ki ne umejo njega nemškega jezika? Kako neki bo sestavljal slovenske zapisnike in reševal prošnje, kakor se je to godilo vedno do sedaj? Ali misli tržaško finančno vodstvo, da je s tem ugodilo posebnim željam slovenskega prebivalstva Nabrežine in okolice?!

Tudi kar se tiče uradne zmožnosti tega nam vijlenega nemškega moža smo nekoliko v dvomih. V dokaz temu sledeči slučaj: Pred dobrim tednom vprašal je uradnik neke tuk. tvrdke novega finančnega respicijenta, da-si so prošnje za dovoljenje nakupovanja neobdačenega bencina proste koleka? Naš mož pa je dobil na to odgovor, da se take prošnje morajo kolekovati z 1 krono.

Danes pa smo izvedeli, da so te prošnje koleka proste. Stranka je torej trpela škodo valed krive informacije, dobljene od dotičnega finančnega uradnika.

To na znanje in upoštevanje gospodom na finančnem vodstvu v Trstu.

Vesti iz Kranjske.

* **Odvetniška zbornica Kranjska** je imela v soboto svoj redni občni zbor. Odvetnikov je na Kranjskem 35, odvetniških kandidatov pa 12. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. dr. Danilo Majaron.

* **Na potovanju zblaznel.** V soboto zvečer se je pripeljal v družbi svoje žene v Ljubljano ravnatelj papirnice pri Beljaku.

Med vožnjo je bil zblaznel. V Ljubljani je žena prenočevala z možem v hotelu »prijuženem kolodvoru«. Ko je žena ponoči zaspala, je mož vstal in skočil skozi okno prvega nadstropja na hodnik. Obleden samo v srajco je tekkel po Kolodvorskih ulicah, kjer so ga ljudje prijeli in spravili nazaj v hotel. Mož se je o skoku nekoliko poškodoval na nogah.

Akademsko društvo »Slovenija« na Dunaju priredi svoj II. redni občni zbor v sredo dne 4. rožnika 1902. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora »Slovenija«. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo častnega soda. 4. Predlogi. 5. slučajnosti. Začetek ob 7. uri zvečer. Lokal: Restaurant Nemece (VIII. Strozsig. 22.)

Slovanski gostje dobro došli!

Brzobjavna poročila.

Danes nismo prejeli nikakih brzobjav od korespondence biro-a. Na vprašanje po vzroku smo dobili pojasnilo, da je linija pretrgana. Čakati pa ni kazalo, ker bi se list preveč zakasnil.

UREDNIŠTVO.

PRVA TO VARNA za čopiče in ščetke Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST (nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjčkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI z omejenim jamstvom naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesrečno. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tosa, vega

ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko postopje)

Via Limitanea in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapečarij, vzrac in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANJ CANIK ZASTONI IN FRANKO

Predmet postavio se na parobrod ali železnico FRANKO.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI

GISSHÜBLER

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Olda se takoj jako lepa
prazna soba
po izvanredno nizkej ceni, oziroma popolnoma
zastonj.
Poprašati je pri našem uredništvu.

Odlikovana v Rimu se zlato kolajno in zaslužnim križcem. Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in častno diploma.
Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke
Ivan Angeli
ulica Canale 5
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Edini specialista za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo. Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
Čuvati se je dobro da se ne zmenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

„VIKTORIJA“ moderci

za gospe in gospice
po 50, 70 novč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50,
1-80, 2-20, 3- in 4-20.

Velik izbor
vseh predmetov za pomlad in poletje
obleke in kinčanje, velik izbor trakov, ovratnikov, in sicer: saten, perkal, piké za obleke in bluze v epih risanjih. — Vsakovrstni svilnati predmeti za modnih specialitet vsake vrste, rokavic iz svilene in kože ter dežnikov.

Velik izbor
perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA
v Trstu, — ul. Sv. Antona št. 1. — v Trstu.
Na zahtevanje
dopolnjeje se uroci dotičnimi cenami pošt. presto.

Velika zaloga krojnega blaga.
Krojaška zadruga
vpisana zadruga z omejeno zavezo
GORICA Gospoke ulice 7 GORICA
Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno postrežbo.
Cene stalne brez pogajanja.

Za v Avstriji koncesijonovano francosko prekomorsko društvo

„Compagnie generale Transatlantique“
Edina direktna in najkrajša črta
poštnih brzoparnikov

ki prevažajo zanesljivo brez preiaganja
iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna potovanja in prireditve romarskih vlakov, daje pojasnila in veljavne vozne listke

Edino oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne pri „Figabirtue“.

Tehnični urad. Ustanovljeno 1877. Zaloga strojev in želez

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vokal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za sta bišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement »Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Trdka je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

12 žag za obdelovanje lesa in pripravljanje dog.
36 vodnih napeljav.
17 tiskarn in kamnotiskarn.
13 mehaničnih delavnic.
31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
16 naprav za kurjenje z gorko vodo in parom.
12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.
32 napeljav električne luči.

Kakor tudi: Tovarne za kože, Tovarne za obleko itd. Perilnice, Predilnice, Tovarne za parafin in cerezin, sardine, Mline, Podjetja za napravljanje soli, Tovarne za delati zamaške, Stiskalnice olja, Naprave za vodno silo, Tovarne za šumeče vode, Distilerije, Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA.

Brez olja in masti! Ne napravi samo vsako lice nežno in pomlajeno, nego tudi belo in brez peg. Solneče pege odpravi vsak v 3 dneh iste. Cena 3 lonč. gl. 1-50; avstrijalno deset 2 gl. v pošt. vred.

ANTIRHEUNIN - MAZILLO

proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gld. 50 novč. 2 lončiča 2 gld. 4 lončiči gld. 3-20 s poštno vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“

On čisti kri, ker je najboljša domača zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilih pridejanjem vsakemu lončiču.

Cena ometu 12 steklenič 2 gld. 50 novč., 24 steklenič 4 gld. 50 novč., — 48 steklenič 8 gld. s poštno vred ako se denar naprej pošlje lekarni.

Prof. Dr. Concilije

INJECTIO „SALVATOR“

v Varaždinu (Hrvatsko)

FR. RIEDLA

lekar na k „SALVATORJU“ VARAŽDIN (Hrvatsko)

NAJBOLJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmarjem in restavracijam.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Švicarska urarska obrt
Samo 16 K.

Naznjammo vsem večakom, častnikom pošt. železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo opreželi edino razprodajo novoizdane originalne genfske 14-karatne remont. ure zlatega elektro-plaque, »sestav glashütte“. Te ure imajo protimag. netične precizis kurni stroj so najtačnejše regulirane in preskušene in dajamo v vsako uro 3-letno pisarno jamstvo. Okrov ki je sestavljen od treh odakotnih pokrovcov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in vsaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katere ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 polvalnih pisem. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron pošt. in kol. nina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejam močnjicek od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plaque za gospode ali dame (tudi ovratnice) po 3 — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj v celoti brez se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po pošt. povzetju ali predplačilo.
Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel (Švica)“**. Za pisma v Švico je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

trdka

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Spoštovane slovenske gospodinje!
Zahtevajte pri svojih trgovcih

novi
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej »Anteo Gobbo« Via dello Scoglio.

(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča I. vrste istrska, vipavska in dalmatinska vina, refošk, kraški teran, Opolo, prosek, nadalje Dreherjevo pivo, Plzensko in Spaten v botiljkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena.

Kroglišče. Svojim rojakom se toplo priporoča

Fran Benčič, krčmar.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odposiljanje po železnici ali morju.

Konrad Jacopich trgovci z jedilnim blagom v Trstu.

Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franco.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v

sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno, franco na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zlobe.

Velikanski izbor

raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali

megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic,

stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Nova mesnica!

Tomaž Zadnik

je odprl novo mesnico

v ulici Giulia št. 13

(nasproti kavarni „Sport“).

Cene govejemu mesu so po: 48, 52,

64, in po 68 novč. za kilogram.

Telečje in jančje meso po nizkih cenah.

Vse sveže in najboljše vrste.

Dostavlja meso tudi na dom.

Svoji k svojim!

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

Kožuhar in izdelovalec kap

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave za vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.